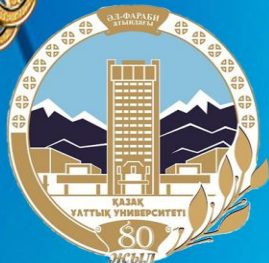

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 80-ЖЫЛДЫҚ
ГЕОГРАФИЯ, ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ КАДАСТР КАФЕДРАСЫНЫҢ 65 ЖЫЛДЫҚ
МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН

«ГЕОГРАФИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ҚАЗІРГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

«СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ГЕОГРАФИЧЕСКОЙ НАУКИ»

ПОСВЯЩЕННОЙ 80 - ЛЕТИЮ КАЗНУ ИМ. АЛЬ - ФАРАБИ
И 65 - ЛЕТИЮ КАФЕДРЫ ГЕОГРАФИИ, ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА И КАДАСТРА
ФАКУЛЬТЕТА ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ КАЗНУ ИМ. АЛЬ - ФАРАБИ

MATERIALS

OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

«MODERN PROBLEMS OF GEOGRAPHICAL SCIENCE»

ACCORDING TO THE 80TH ANNIVERSARY OF AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY
AND 65TH ANNIVERSARY OF THE DEPARTMENT

АЛМАТЫ, 2014 ЖЫЛ 5 - 6 МАМЫР

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ**

**ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ**

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың **80 – жылдығына**, география және табиғатты пайдалану факультетінің география, жерге орналастыру және кадастр кафедрасына **65 - жыл** толуына арналған
«ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ ГЕОГРАФИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ»
атты халықаралық ғылыми тәжірибелік конференция
ЖИНАҒЫ

Алматы, Қазақстан, 5 -6 мамыр 2014 ж.

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

международной научно-практической конференции
«СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ГЕОГРАФИЧЕСКОЙ НАУКИ»
посвященной **80 - летию** КазНУ им. аль - Фараби и **65 - летию** кафедры географии, землеустройства
и кадастра факультета географии и природопользования КазНУ им. аль - Фараби

Алматы, Казахстан, 5 - 6 мая 2014 г.

MATERIALS

of the International scientific-practical conference
«MODERN PROBLEMS OF GEOGRAPHICAL SCIENCE»
according to the **80th anniversary** of the Al-Farabi Kazakh National University and
65th anniversary of the department

Almaty, Kazakhstan, 5-6 May 2014

Редакция алқасы:

Г.Н. Нюсупова – г.ғ.д., проф., география, жерге орналастыру және кадастр кафедрасының меңгерушісі, г.ғ.д., проф. Ш.М. Надыров, г.ғ.д., проф. Е.Н.Вилесов, б.ғ.д., проф. Мамутов Ж.У., г.ғ.к., проф. А.Т. Темирбеков, г.ғ.к., проф. С.А. Кусаинов, г.ғ.д., проф. Аскарова М.А., г.ғ.к., доцент Оразымбетова Г.Ш., г.ғ.к., доцент Токбергенова А.А., г.ғ.к., доцент Калиаскарова З.К., оқытушы Шокпарова Д.К., аға оқытушы Каирова Ш.Г.

«Қазақстанның қазіргі кезеңдегі география ғылымдарының мәселелері» атты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың 80 – жылдығына, география және табиғатты пайдалану факультетінің география, жерге орналастыру және кадастр кафедрасына 65 - жыл толуына арналған халықаралық ғылыми тәжірибелік конференция
. – Алматы: 2014. – 405 б.

ISBN 978-601-04-0378-9

УДК 378
ББК 74.58
Ф 23

Әдебиеттер тізімі

1. «Егемен Қазақстан», 14.10.2011.
2. «Ана тілі» газеті, 11.05.2006.
3. Абдрахманов С.А. Топонимика қазақстана: Транслитерация и этимология названий. Алматы. 2012. - 181 б.
4. Қазақстан Республикасы географиялық атауларының Мемлекеттік каталогы. Т. 1-14. – Алматы, 2004-2010.
5. Государственный каталог географических названий Республики Казахстан. Т. 1-14, - Алматы, 2003-2009.
6. Инструкция по русской передаче казахских и казахской передаче русских географических названий республики Казахстан. - Алматы, 2002. - 63-64 б.

УДК 504.06

М.А. Askarova, Sh.A. Imangeldi, N.K. Sultanbek

Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Алматы, Казахстан
e-mail: maulken@mail.ru, chinuri10.09@mail.ru, nury_1992@mail.ru

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT TO THE ECOLOGICAL SITUATION IN THE ATYRAU REGION

The ecological situation in Atyrau region has arisen due to both natural and anthropogenic factors, the most important of which are the rapid development of oil-and-gas complexes and the rise in the Caspian Sea level. The environmental negative impact in the Atyrau region is characterized as being critical. In the absence of a combination of protective measures, the region will become a zone of ecological catastrophe with disastrous consequences not only for it, but also on a worldwide scale. Pollution of all environmental objects are increasing, and it needs to provide regular environmental assessment and management actions to make special control for ecological problems in the area.

The Atyrau region occupies a special place amongst the regions and zones of ecological disaster in Kazakhstan. The ecological situation here has arisen due to both natural and anthropogenic factors, the most important of which are the rise in the Caspian Sea level and the rapid development of oil-and-gas complexes [1]. The rise in sea level can lead to the occurrence of zones of hydrogen sulphide contamination both in connection with destruction of plants on flat coasts, and as a result of flooding of operating oil and gas fields, where territories are polluted with petroleum products. The rapid growth in oil and gas recovery and the highly aggressive properties of the recovered material accelerate the intensive pollution of the atmosphere, and of the surface and subsoil water. This in turn leads to pollution of the soil and vegetative cover, in which heavy metals, radionuclide and petroleum products accumulate. In the Atyrau region, the process of oil exploitation has resulted in the atmosphere being polluted with solid particles, sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides and hydrocarbons [2]. The ecological situation in Atyrau city has deteriorated because of air pollution in the city by vapours, constituting another class of hazard. Motor transport is the other significant source of pollution in the city. Furthermore you can see the index of air pollution from figure 1. This index in the city of Atyrau in 2012 year amounted to 5.3 MAC than in 2011 (3.8). Rip off concentration of suspended solids in Atyrau was 2.0 MAC (maximum allowable concentration), maximum single concentration of MPC reached 4.8 MAC and every year its increasing rapidly [2] (fig.1).

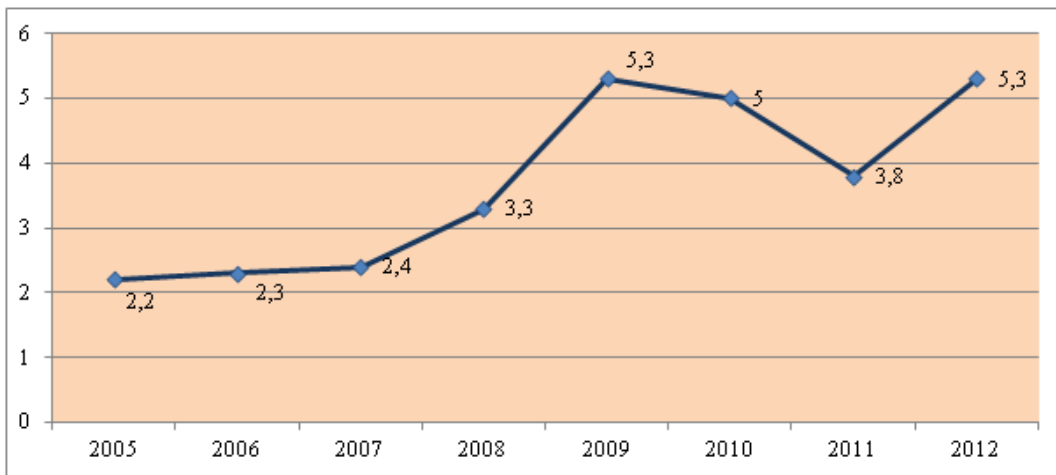

Figure 1 - Index of air pollution in Atyrau city

Along with oil and recovered gas, there is a large quantity of associated reservoir water which is not contained properly. Part of the petroleum products escape into the sea during the operation of coastal oil wells and with their flooding, water transportation of oil and sewage occurs. 275 sites of radioactive pollution by natural radionuclide - including uranium, radium and thorium have been found, their concentrations exceeding the background radiating by ten to a hundred times; this has been found in reservoir waters taken from the sites together with oil.

The main pollutants of the air in the region are: carbon monoxide, sulfur dioxide and nitrogen oxides. Atyrau region by the level of emissions of air pollutants from stationary sources in 2012 year ranked 4th place in Kazakhstan (133.1 thousand tons per year). Main pollutants - oil industry enterprises of the total emissions from stationary sources of 131.3 thousand tons up liquid and gaseous substances, and the share of solids have to just 1.8 tonnes (fig. 2).

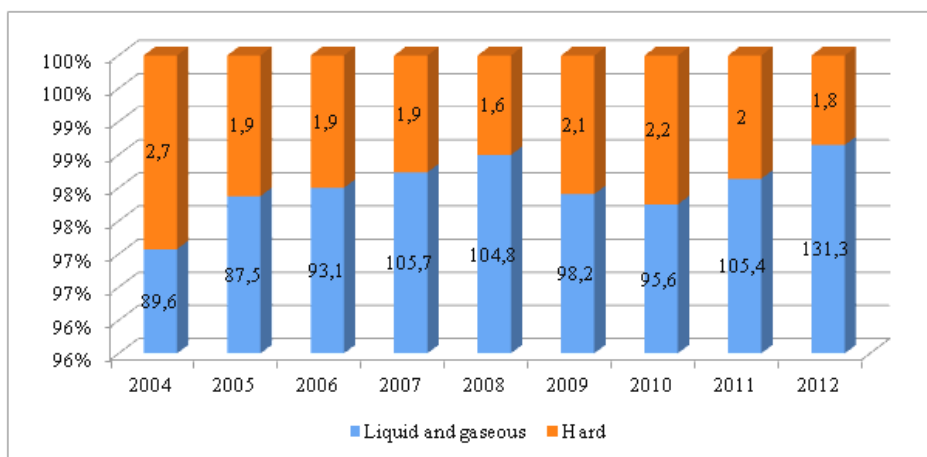

Figure 2 - Emissions of air pollutants in Atyrau region, from stationary sources (In thousands of tons)

In a shelf zone of the Caspian Sea the salt oil fields Gran, Martyshy, Zhanatalap, Buzuchi, Karazhanbas and Kalamkas have been exploited for more than 30 years and since 1993 – the sub salt oil-and-gas field Tengiz. The emissions contain hydrocarbons, hydrogen sulphide, and oxides of sulphur, nitrogen and carbon. These substances escape to the atmosphere and are adsorbed by the underlying surface. The maximum level of atmospheric pollution with hydrogen sulphide occurred in 1999 and for oxides of sulphur and nitrogen, in 2007. Surface-active substances, phenols, petroleum derivatives, and heavy metals have accumulated in water [8].

The adverse ecological situation in the region has been aggravated by the growth in oil recovery in the Tengiz field. In connection with development and expansion of oil recovery in the coastal areas of the North-East part of the Caspian Sea, of the Tengiz and Prorva fields, the ecosystem has been polluted mainly by sulphur and the sulphur-containing compounds which are present to a high degree in Kazakhstan oil. The Tengiz gas-processing complex burns gas in flares causing atmospheric pollution of the region. More than 3.7 million tons of lump sulphur is stored [5].

Weather conditions, especially the direction and speed of wind, air temperature, precipitation, relative air humidity, etc. are the major factors in the spatial dispersion of technology-based emissions. Gas-dust emissions precipitated at the soil surface are strongly fixed in the top layers.

Technology-based disturbances are the dominating form of anthropogenic degradation of soils as a result of which the soil cover is completely or partially destroyed. They are connected with the movement of motor transport, development and exploitation of oil-and-gas fields, construction of communication and power transmission lines, various civil and construction works, landfill for industrial and household waste, and quarries.

Soil contamination by heavy metals occurs by irrational use of natural resources, including oil and gas recovery. The main sources of pollution of the biosphere by oil recovery are:

- construction of oil and gas wells (waste drilling waters and slurries, discharges from wells, combustive-lubricating materials, etc.);
- collecting and transportation of oil by main pipelines;
- preparation of oil for processing;
- field oil refining and storage;
- filling and draining operations.

A problem of prevention of pollution of the Caspian Sea water by oil and petrol derivatives has risen in connection with oil fields in the flooded area. Pollution occurs also due to drainage of the Volga and Ural rivers. 77,000 tons of petroleum hydrocarbons are annually transported into the sea from the River Volga [4].

The problem of pollution by petroleum products is very serious in the northern Caspian Sea region because of imperfections in the systems and in the equipment of oil-recovery complexes. Also the increase in the volume of transportation of crude oil and their products with tankers frequently leads to huge oil spillages.

A significant amount of oil spills into the sea with accidents involving sea vessels, especially tankers [5]. Additionally, there is a marked negative influence of oil field and gas processing enterprises on the ecological state of the territory in adjacent regions.

In the opinion of many researchers, the state of the Atyrau region is characterized as being critical. In the absence of a combination of protective measures, the region will become a zone of ecological catastrophe with disastrous consequences not only for it, but also on a worldwide scale.

The ecological consequences of such a damaging environmental impact on the Caspian Sea region are multifarious. Pollution of the coastal line by oil and petroleum derivatives and toxic gases cause the mortality of plankton and other kinds of sea flora and fauna. Numerous cases of mass mortality of sea birds and seals have been observed. The health of inhabitants of oil-recovery areas has suffered significantly. Along the coast of the Kazakhstan part of the Caspian Sea frontal there is moderate desertification, while in the areas of oil fields there are conspicuously large areas of strong and very strong local desertification [6].

In connection with planned works for drilling on a shelf of the Caspian Sea in the zone of an especially protected territory, the further fate of the ichthyo- and ornithofauna causes considerable apprehension. Water polluted by oil, heavy metals, pesticides, and phenol is extremely toxic for fishes. Since the end of the 1970s the annual sturgeon catch has decreased almost 20 times by 8-10 thousand tons. Bio-terrorism is becoming a real danger. In connection with the rise of the Caspian Sea level, the state of the spawning areas has worsened. The relief of a coastal zone is a soil-and-vegetative cover and the biogeocenosis as a whole is transformed [6].

A mass mortality of Caspian seals took place, caused by pollution of seawater from toxic discharges from both the operation of numerous drilling rig installations surrounding the Caspian Sea and as a result of prospecting drilling on the sea shelf.

The Kazakhstan part of the Caspian Sea is the most vulnerable ecological system, and most sensitive to external influences. The influence of pollutants on this ecosystem is 100 times worse than in other parts of the sea [7].

Kazakhstan is obliged to take special measures to protect sturgeon fishes, the remaining Caspian seals and migrating birds. Levels of natural reproduction of sturgeon fishes in the lower reaches of the River Ural are unsatisfactory.

In recent years a critical reduction of sturgeon fish numbers has been observed as a result of fishery intensification, deterioration of conditions for reproduction and an increase in poaching. Within the framework of the Program on the development of the Kazakhstan sector of the Caspian Sea, it is necessary to carry out works on conservation and restoration of its biological resources.

For regulate and management of the ecological situation of Atyrau region it is necessary to provide these actions:

- to take measures to minimize already existing environmental pollution and to decrease the possibility of potential environmental pollution from industrial objects that are operating, under construction or projected;
- to choose an optimal location of not-yet erected industrial objects which could pollute the environment in regions remote from places inhabited by the population;
- to provide free access to ecological information for interested persons, groups and organizations;
- the development of plans of actions in case of anthropogenic and natural calamities including consequences of change of climate and increase of sea level, at worsening of state and pollution of the environment induced by technological factors including spillages of oil and other materials;
- periodical evaluation of the impact of external factors on environmental state and health of the population.

In conclusion, pollution of environmental objects takes place both in the city of Atyrau and in Atyrau region – in the soil, air and water, due to unreasonable use of natural resources. The population experiences difficulties connected with limited and poor-quality water supply, public services, wastewater disposal, and exposure to harmful chemical substances. Furthermore we must to use GIS management system and ecological zoning to predict the dangerous and the environment impact assessment, then to solve ecological problems in the region.

Reference

5. Obrevko L.A., Frolova V.A., Darisheva A.M. Ecological problems and utilization of oil industry wastes: Analyt. Review. – Almaty: KazgosINTI, 2002. – P.120
6. E.I. Granovsky. Problems of sustainable development of the Atyrau city and of the Atyrau region: Analyt. Review. – Almaty, 2003. – P. 25
7. Diarov M.D., Gumarov S.S. State of air basin of Atyrau city // Problems of oil and gas complex of Kazakhstan: Mater. Of Sci.-Tech. Conf. devoted to 70th anniversary of acad. N.K. Nadirov. – Atyrau: AIO&G, 2003. – v.1. – p 290-292
8. Dubinchin P.P. Radioecological examination of oil-bearing regions // Vestnik ONC RK. Radioecology. Environmental control. – 2000. –issue 3. – p 49-53
9. Abdrakhmanov M., Umbetaliyeva G. Ecological problems of Atyrau region and some ways of their solution // The present-day problems of geophysics, geology, development, processing and use of hydrocarbon raw materials: Mater. Of the Int. Sci.-Tech. Conf. devoted to 20th anniversary of establishment of Atyrau Institute of oil and gas. – Atyrau: AIO&G, 2011. – p 364-366
10. Prokhorov I. Problems of Caspian ecology // Kazakhstanskaya Pravda. – 27.06.2013
11. Khairov B.G. Present ecological problems in oil industry branch of the Republic of Kazakhstan // Oil and gas. – 2011. – No 3 – C. 93-98
12. Internet resources: www.stat.eng

СОДЕРЖАНИЕ

МӘЖІЛІС БАЯНДАМАЛАРЫ

ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

PLENARY PAPERS

А.С. Сапаров, Б.У. Сулейменов, Т.М. Шарыпова ПОЧВЫ КАЗАХСТАНА: СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	4
Мехмет Арслан ГЕОГРАФИЯ ТУРИЗМА И ТУРИСТСКИЕ РЕСУРСЫ ТУРЦИИ	8
И.А. Родионова, А.М. Мухамеджанов	17
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ СВЯЗИ В ПРИГРАНИЧНЫХ РЕГИОНАХ РОССИИ И КАЗАХСТАНА	
Д.Т. Чонтоев ПРОГНОЗ РАЗВИТИЯ ГОРНОГО ТУРИЗМА НА ПЕРИОД ДО 2020 ГОДА	21
Ш.М. Надыров РЕГИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В УСЛОВИЯХ ДВУПОЛЯРНОГО МИРА	24
Г.Н. Нюсупова СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НАУЧНОГО И ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПОТЕНЦИАЛА КАФЕДРЫ ГЕОГРАФИИ, ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА И КАДАСТРА КАЗНУ ИМ. АЛЬ- ФАРАБИ	28
«ЭКОНОМИКАЛЫҚ, ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ САЯСИ ГЕОГРАФИЯНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТҮРАҚТЫ ДАМУ»	
«УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ И АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ, СОЦИАЛЬНОЙ И ПОЛИТИЧЕСКОЙ ГЕОГРАФИИ»	
«SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMIC, SOCIAL AND POLITICAL GEOGRAPHY»	
Л. Ю. Абулхатаева, А. П. Хен НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ РАБОТЫ ТУРИСТСКОЙ ОТРАСЛИ КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ.....	33
Г.С. Аймырзаева, К.Д. Дуйсебаева ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ЕСЕПТЕРДІ ШЫҒАРУДЫҢ ӘДІС ТӘСІЛДЕРІ.....	37
Ж.Н. Алиева, Ш.Ф. Ғабитова ЕХРО –2017 ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨРМЕСІНІҢ АСТАНА ҚАЛАСЫНДА ӨТКІЗУДІҢ МАҢЫЗЫ	40

Ж.Н. Алиева, Е. Нұрұлы ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕР ТУРИЗМДЕГІ МАРКЕТИНГТІҢ ТИІМДІ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ ...	44
А.А. Аубакирова НОВЫЙ ШЕЛКОВЫЙ ПУТЬ: КАЗАХСТАНСКО – КИТАЙСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	49
М.Е. Бельгибаев ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА – ОСНОВА УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ.....	53
К.Д. Дуйсебаева, О.Ж. Ғабдолла ПРОБЛЕМЫ СОВМЕСТНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	57
С.Р. Ердаuletов, Д.М. Мукатова ГЕОГРАФИЯ ТУРИЗМА – НОВАЯ ОТРАСЛЬ ОБЩЕСТВЕННОЙ ГЕОГРАФИИ	60
У.С. Есайдар, А.А. Токбергенова ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИҒИ АУМАҚТАРДА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТУРИЗМДІ ДАМУ ТУРАСЫНДАҒЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТИІМДІЛІГІ	64
Г.Т. Кубесова РАЙОНИРОВАНИЕ ТЕРРИТОРИИ ЗАПАДНОГО КАЗАХСТАНА ПО СТЕПЕНИ ТУРИСТСКОЙ АТТРАКТИВНОСТИ ПРИРОДНЫХ ЛАНДШАФТОВ	67
Ә.Т. Мылқайдаров ҚАЗАҚСТАН АУМАҒЫНДА ТРАНЗИТТІК ӘЛЕУЕТТІ ТИІМДІ ПАЙДАЛАҢУ	72
Г.Р. Мырзагулова, М.О. Тумажанова, Г.Б.Калдыбаева ОСОБЕННОСТИ ЭКОНОМИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ПОЛОЖЕНИЯ КАЗАХСТАНА И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА ТРАНСПОРТНУЮ ИНФРАСТРУКТУРУ ТУРИЗМА.....	75
Г. Р. Мырзагулова, М.О. Тумажанова, М. Мырзабек ВОЗНИКНОВЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В МИРЕ И КАЗАХСТАНЕ.....	80
З.К. Калиаскарова, А.С. Иканова ЭТНОПОЛИТИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	83
Г.Н. Нюсупова, В.Г. Сальников, А.А. Скакова, А.М. Калимурзина ПРОБЛЕМЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА	88
Г.Н. Нюсупова, А.А. Токбергенова ПРИОРИТЕТЫ СОЦИАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	92
К.Ш. Оразымбетова, Л.Қ. Жұмағалиева АЛАҚӨЛДІҢ ОҢТҮСТІГІНДЕГІ «КОССОР» БАЛШЫҚ КЕН ОРНЫНЫҢ ЕМДІК- САУЫҚТЫРУ ТУРИЗМІН ДАМУ ТУРАСЫНДАҒЫ МАҢЫЗЫ	96

Р.В. Плохих, Р.Ж. Келинбаева К ПРОБЛЕМЕ ОЦЕНКИ КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ЦЕНТРАЛЬНОГО КАЗАХСТАНА ДЛЯ РАЗВИТИЯ РЕКРЕАЦИОННО-ТУРИСТСКИХ КОМПЛЕКСОВ.....	100
А.Т. Темирбеков, К.Б. Зулпыхаров ЭКОНОМИКО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ И ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ ПРИОРИТЕТЫ ОСВОЕНИЯ МИНЕРАЛЬНО-СЫРЬЕВЫХ РЕСУРСОВ КАЗАХСТАНА.....	106
Е.М. Упушев ВОДНЫЕ РЕСУРСЫ КАЗАХСТАНА И ПУТИ ИХ РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ	109
С.Д. Усубалиева, Ж.Ы. Молдогазыева, Э.С. Борибай ИННОВАЦИОННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ «ЗЕЛеноЙ» ЭКОНОМИКИ.....	114
Е.М. Упушев, Н.А. Регинбаева РАЗВИТИЕ ГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ - ПУТЬ К УСТОЙЧИВОМУ РАЗВИТИЮ	119
«АДАМЗАТ ДАМУЫ МЕН ӘЛЕУМЕТТІК-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕРІ»	
«ЧЕЛОВЕЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ»	
«HUMAN DEVELOPMENT AND SOCIO-DEMOGRAPHIC PROCESSES»	
М. Тулегенова, Р. Сагиева, К. Юсупова ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ КАЗАХСТАНА	126
Г.Н. Нюсупова., А.А.Токбергенова, А.М. Калимурзина ЧЕЛОВЕЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН: СОЦИАЛЬНО- ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	129
А.Ж. Абилов НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ г. ТАЛДЫКОРГАНА И ЕГО ЗОНЫ ВЛИЯНИЯ	134
М.А. Аскарова, А.Н. Мусагалиева, А. Ундасова ОЦЕНКА УРОВНЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ЗДОРОВЬЯ НАСЕЛЕНИЯ ПРИ ЗАГРЯЗНЕНИИ АТМОСФЕРЫ.....	139
Р.К. Бигалиева, А.Р. Рыскулова, Р.Л. Ахметова ТЕНДЕНЦИИ ИЗМЕНЕНИЯ ОСНОВНЫХ ДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ В КАЗАХСТАНЕ ЗА ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ.....	145
G.N. Nyussupova, A.N. Sultanbekova REGIONAL FEATURES OF HUMAN DEVELOPMENT IN WEST KAZAKHSTAN.....	147

А.М. Борангалиев РЫНОК ТРУДА В РЕГИОНАХ КАЗАХСТАНА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	151
Г.Н. Нюсупова, Л.Б. Кайбалдиева ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА ОЖИДАЕМУЮ ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ЖИЗНИ В КАЗАХСТАНЕ	155
Г.Н. Нүсіпова, Д.А. Тажиева, Г.Қ. Қайранбаева КЕДЕЙЛІК ДЕНГЕЙІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ ӨМІР СҮРУ САПАСЫНЫҢ ИНДИКАТОРЫ РЕТІНДЕ	159
К.Д. Дүйсебаева, Е.Т. Касенова АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ДАМУ КЕЗЕҢДЕРІ	164
G.N. Nyussupova, B.V. Askarbekov THE MAIN INDICATORS OF HUMAN DEVELOPMENT OF SOUTH KAZAKHSTAN	167
А.М. Майемер БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ.....	170
Г.Н. Нүсіпова, Г.Қ. Қайранбаева АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ ХАЛҚЫНЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫНЫҢ НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК- ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	175
И.А. Родионова К КОНЦЕПЦИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ.....	181
G.N. Nyussupova, A.A. Bekkulyev CURRENT ANALYSIS OF HUMAN DEVELOPMENT LEVEL IN EAST KAZAKHSTAN ...	185
Т.В. Ватлина МАТЕМАТИКО-КАРТОГРАФИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ В РЕГИОНАЛЬНЫХ МЕДИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ	188
А.М. Сергеева, Қ.Т. Сапаров, А.Н. Балғалиев МОНОҚАЛА РЕТІНДЕ ХРОМТАУ ҚАЛАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ-ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ	191

«ҚАЗІРГІ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДЕГІ ГАЖ»

«ГИС В СОВРЕМЕННЫХ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ»

«GIS IN MODERN GEOGRAPHIC RESEARCH»

В.С. Дехнич МЕТОДИКА ОЦЕНКИ ВЫБРОСОВ ПАРНИКОВЫХ ГАЗОВ ИЗ РАССЕЯННЫХ ИСТОЧНИКОВ НА ПРИМЕРЕ ГОРОДА АСТАНЫ	196
---	-----

Е.Х. Какимжанов СОЗДАНИЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ ГИС НА ОСНОВЕ ПРИМЕНЕНИЯ WEB-ПРОГРАММИРОВАНИЯ (НА ПРИМЕРЕ КАРАСАЙСКОГО РАЙОНА АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ)	198
А.Ғ. Көшім, А. Әсетқызы, М.Ж. Иманғалиева, Д. Айтлесов БАТЫС ҚАЗАҚСТАН АУМАҒЫНДАҒЫ КИІКТЕР ПОПУЛЯЦИЯСЫН ЗЕРТТЕУ ЖӘНЕ КАРТОГРАФИЯЛАУ	203
G. Kassymova, S. Mustafa GIS: TODAY AND TOMORROW	207

«ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ МЕН ГЕОЭКОЛОГИЯНЫҢ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

«ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ФИЗИЧЕСКОЙ ГЕОГРАФИИ И ГЕОЭКОЛОГИИ»

«THE MAIN PROBLEMS OF PHYSICAL GEOGRAPHY AND GEOECOLOGY»

С.Ә. Әбдрахманов, Ж.М. Шарапханова ҚАЗАҚСТАН ЖЕР-СУ АТАУЛАРЫНЫҢ ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ КЕЛЕЛІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	211
М.А. Askarova, Sh.A. Imangeldi, N.K. Sultanbek ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT TO THE ECOLOGICAL SITUATION IN THE ATYRAU REGION	216
М.А. Бейсембаева, В.А. Земцов, Л.И. Дубровская, К.У. Базарбеков СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ БАССЕЙНА р.ЕРТИС	220
Р.Т. Бексеитова, Л.К. Веселова, Ө. Сағымбай, Ү.Қ. Қожахметова, Г.Ғ. Орманова ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУДЫҢ УРБАНДЫҚ-СЕЛИТЕБТІ ТҮРІ ЖӘНЕ ЖЕР БЕДЕРІ ОРТАСЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ	222
Е.В. Боголюбова, С.С. Сулейменова КЛИМАТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ АНОМАЛИЙ СРЕДНЕСЕЗОННОЙ ТЕМПЕРАТУРЫ НА СЕВЕРЕ И ЮГЕ КАЗАХСТАНА ВЕСНОЙ И ЛЕТОМ	226
Л.К. Веселова ЛАНДШАФТНЫЙ МЕТОД РЕКОНСТРУКЦИИ РЕЛЬЕФА ГОР ЭПИПЛАТФОРМЕННОГО ОРОГЕНЕЗА	230
Е.Н. Вилесов ДИНАМИКА И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ОЛЕДЕНЕНИЯ БАССЕЙНА Р. ИРТЫШ	233
Г.В. Гельдыева, И.Б. Скоринцева, Т.И. Басова, А.У. Маканова ЛАНДШАФТНО-ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	243
С.А. Құсайынов ГЕОМОРФОЛОГИЯНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК МӘСЕЛЕЛЕРІ	250

К.К. Мақаш, А.С.Айдарбаева МАҢҒЫСТАУ ӨҢІРІНДЕГІ КӨШПЕЛІ ҚҰМДАРДЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕРІ	253
К.К. Мақаш, А.М. Рыскельдиева, М.С. Кафарова РЕДКИЕ И ИСЧЕЗАЮЩИЕ ВИДЫ ФЛОРЫ И ФАУНЫ КАТОН-КАРАГАЙСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА	256
А.Ш. Мамилов, Е.А. Султанбаев, Б.Е. Султанбаев ЗАГРЯЗНЕНИЕПИТАТЕЛЬНЫМИЭЛЕМЕНТАМИЕГОПОСЛЕДСТВИЯДЛЯОКРУЖАЮ ЩЕЙСРЕДЫВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	261
Moustafa Selmi COMPARISON BETWEEN BANDED IRON FORMATIONS GEOCHEMISTRY IN KAZAKHSTAN WITH OTHER BIFs AROUND THE WORLD	264
А. Омарбекова К ВОПРОСУ О СОЗДАНИИ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ КОРИДОРОВ	269
Қ.М. Омаров, Д.К. Жаксыбекова ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ПӘНДЕРІН ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА АЙМАҚТЫҚ МАТЕРИАЛДАРДЫ ПАЙДАЛАНУ	272
А.М. Рыскельдиева, Ж.Қ. Имаханова СЕМЕЙ ПОЛИГОНЫ АЙМАҒЫНЫҢ ӨСІМДІК ЖӘНЕ ТОПЫРАҚ ЖАМЫЛҒЫСЫНЫҢ РАДИОАКТИВТІ ЛАСТАНУЫ	275
Ө.Ж. Сағымбай, Д.Т. Саркытбаева ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ОРМАН ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ДАМУЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ	278
Е.А. Скольская, В.Н. Уваров НОРМАТИВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ И СЛОЖИВШАЯСЯ СИТУАЦИЯ С ЛОКАЛЬНЫМ ЭКОЛОГИЧЕСКИМ МОНИТОРИНГОМ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	280
Х.Р. Ташов, И.Э. Мирзаева, А.Н. Ньматов, З.М. Анварова ПЕСЧАНЫЕ ЛАНДШАФТЫ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИХ АГРОПОТЕНЦИАЛА(НА ПРИМЕРЕ БУХАРСКОГО ВИЛОЯТА).....	284
А.К. Уразбаев, А.К. Курбаниязов, Ж. Шайхидиұлы ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ И УПОРЯДОЧЕННОСТЬ ФОРМ ЗЕМНОЙ ПОВЕРХНОСТИ ДЕЛЬТОВЫХ ГЕОСИСТЕМ.....	286
В.С.Чередниченко, В.С.Комлева	289
АЭРОСИНОПТИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ВЫПАДЕНИЯ ЭКСТРЕМАЛЬНОГО КОЛИЧЕСТВА ОСАДКОВ НА ЮГО- ВОСТОКЕ КАЗАХСТАНА В ВЕСЕННИЙ ПЕРИОД.....	289
В.С.Чередниченко,А.В.Чередниченко	293
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ В УСЛОВИЯХ ИЗМЕНЕНИЯ КЛИМАТА	
Л.Я. Юрков КВОПРОСУДИНАМИЧЕСКИХИЗМЕНЕНИЙРАСТИТЕЛЬНОСТИ	302

«ҚАЗІРГІ ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ КАДАСТР МӘСЕЛЕЛЕРІ»
«СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА И КАДАСТРА»
«MODERN PROBLEMS OF LAND MANAGEMENT AND CADASTRE»

С.С. Абдыгалиева, Е.Е. Стамбекова РЕКУЛЬТИВАЦИЯ ЗЕМЕЛЬ – ОДИН ИЗ МЕТОДОВ РЕШЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ.....	306
Б.К. Акмолдаева МЕЛИОРАТИВНОЕ ОСВОЕНИЕ И ПРОЦЕССЫ ОПУСТЫНИВАНИЯ БАКАНАССКОЙ ДРЕВНЕДЕЛЬТОВОЙ РАВНИНЫ	310
Б.Т. Кожаметов, Х.Қ. Хамит ГЕОДЕЗИЧЕСКИЙ МОНИТОРИНГ ДЕФОРМАЦИЙ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ.....	314
Ж.Т. Сейфуллин, Ш.Г. Каирова ДИНАМИКА ИЗМЕНЕНИЙ ЗЕМЕЛЬ РАЗЛИЧНЫХ КАТЕГОРИЙ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН (на примере Алматинской области и г. Алматы).....	317
Ж.Т. Сейфуллин, Г.Ж. Сейтхамзина ПРОБЛЕМЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА И КАДАСТРА В КАЗАХСТАНЕ	322

«ТОПЫРАҚТАНУ, ТОПЫРАҚТЫ ҚОРҒАУ»

«ПРОБЛЕМЫ ПОЧВОВЕДЕНИЯ И ОХРАНЫ ПОЧВ»

«PROBLEMS OF SOIL SCIENCE, SOIL PROTECTION»

А.Д. Акбасова, Г.А. Саинова, Л.С. Бейсембаева, Н. А. Абдимуталип ВЛИЯНИЕ СЕРО-ПЕРЛИТСОДЕРЖАЩИХ ОТХОДОВ СЕРНОКИСЛОТНОГО ПРОИЗВОДСТВА НА ПОВЕДЕНИЕ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В СИСТЕМЕ ПОЧВА- РАСТЕНИЕ.....	329
Р.А. Алыбаева, Б.Е. Шимшиков, А.Д.Серббаева, Г.Ж. Билялова ЭКОЛОГИЧЕСКИ ЧИСТАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ВЫРАЩИВАНИЯ ПШЕНИЦЫ НА ПОЧВАХ ЗАГРЯЗНЕННЫХ ТЯЖЕЛЫМИ МЕТАЛЛАМИ	332
М.Е. Бельгибаев ПРОБЛЕМЫ РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЫ ПОЧВ	336
А.Б. Бигалиев, З.А. Туkenова, Б.Е. Шимшиков, Р.М. Бильдебаева, А. Шаметов, А.Кожаметова ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ И ОХРАНА ПОЧВ, ПОЧВЕННОЙ МЕЗОФАУНЫ ЗОНЫ ПРИИРТЫШЬЯ	339

Р.М. Білдебаева, Б.Е. Шымшықов, А. Кожаметова ҚАЗАҚСТАН ТОПЫРАҚТАРЫНЫҢ ЗАМАНУИ ӨЗГЕРІСТЕРІ.....	344
И.Д. Давлятшин, А.А. Лукманов ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ СОДЕРЖАНИЯ ГУМУСА В ПОЧВАХ ЛЕСОСТЕПИ И ПРОБЛЕМА ЕЕ РАЗДЕЛЕНИЯ НА ДВЕ ЗОНЫ.....	347
С.З. Елюбаев, А.Т. Хусаинов, Р.К. Хусаинова СОДЕРЖАНИЕ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В ПОЧВАХ АГРОЭКОСИСТЕМ ВДОЛЬ АВТОМАГИСТРАЛИ «КОКШЕТАУ - ЩУЧИНСК»	350
Е.Ү. Жамалбеков, Д.Н. Сағын ТОПЫРАҚТАРДЫҢ ӘРТҮРЛІ ТЕКТІК ҚАБАТТАРЫНЫҢ ҚҰНАРЛЫЛЫҚ ҚАБИЛЕТТІЛІКТЕРІН БАҒАЛАУДЫҢ ЭКСПЕРИМЕНТТІК ЖОЛЫ	352
Е.У. Жамалбеков, Ә.С. Ақашева, Қ.Б. Зұлпыхаров ТОПЫРАҚТАНУ ҒЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТАБИҒАТТАНУ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ АРАСЫНДАҒЫ ОРНЫ	354
Е.Ү. Жамалбеков, Ә.С. Ақашева, Қ.Б. Зұлпыхаров ЕГІНШІЛІКТІҢ АУЫСПАЛЫ ЖҮЙЕСІ МЕН ТОПЫРАҚТЫ ЭРОЗИЯДАН ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	358
Ж.Т. Жорабекова, Ж.Н. Токтасынов ОЦЕНКА ЛЕСОПРИГОДНОСТИ ПОЧВ ДЛЯ СОЗДАНИЯ ЗАЩИТНО-РЕКРЕАЦИОННЫХ ЛЕСНЫХ НАСАЖДЕНИЙ В ЗЕЛЕНОМ ПОЯСЕ г. АСТАНЫ.....	362
Gulnura Issanova, Oleg Semenov REGIONAL DIVISION OF DUST STORM FREQUENCY WITHIN KAZAKHSTAN	366
Ф.Е. Қозыбаева, Г.Б. Бейсеева ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТЕХНОГЕНДІК-БҮЛІНГЕН ЖӘНЕ ЛАСТАНҒАН ЛАНДШАФТАРЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРЫ	370
M.D. Kussainova, M. Durmuş, A. Erkoçak SOIL MICROBIAL BIOMASS AND SELECTED SOIL ENZYME ACTIVITIES OF NATURAL MACRO AGGREGATES IN A TOPOSEQUENCE OF FOREST SOIL	375
Ж.У. Мамутов, А.М. Аскербекова КҮРІШ АЛҚАБЫНЫҢ ТОПЫРАҚТАРЫНДАҒЫ БОР ҚОСЫЛЫСТАРЫНЫҢ УЫТТЫЛЫҒЫН БЕЙТАРАПТАНДЫРАТЫН ПФХМ ЗАТЫНЫҢ ЗИЯНДЫ ШЕГІН АНЫҚТАУ ТӘСІЛІ	380
Е.А. Султанбаев, А.Ш. Мамилов, Б.Е. Султанбаев КОМПЛЕКСНАЯ ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ АНТРОПОГЕННОГО ФАКТОРА НА ПОЧВЕННЫЙ ПОКРОВ И РАЗРАБОТКА ЭФФЕКТИВНЫХ МЕТОДОВ РЕКУЛЬТИВАЦИИ И МЕЛИОРАЦИИ ПОЧВ.....	384
А.А. Токбергенова, С.М. Дуйсенбаев, А.С. Иканова ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ЗЕМЕЛЬ КАЗАХСТАНА	386

А. Б. Сағынбаева, Ж.Ү. Мамутов
АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ, ЖАМБЫЛ АУДАНЫНДАҒЫ ЖЕМШӨП ЖӘНЕ ЖАЙЫЛЫМ
ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАЙ-КҮЙІ389

А.Б. Сағынбаева, Ж.Ү. Мамутов
АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ, ЖАМБЫЛ АУДАНЫНДАҒЫ ЖЕМШӨП ЖӘНЕ ЖАЙЫЛЫМ
ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАЙ-КҮЙІ391

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Жамалбеков Есбол Үсімбекұлы394

Мамутов Жекен Умбеткулович397

Темірбеков Амангелді Тәжітегі398

Надыров Шерипжан Марупұлы401

СОДЕРЖАНИЕ403